

KESKKONNAAMET

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Märge tehtud: 02.01.2026

Juurdepääsupiirang kehtib kuni: 01.01.2031

Alus: AvTS § 35 lg 1 p 8

Teabevaldaja: Keskkonnaamet

Bert Holm
Riigimetsa Majandamise Keskus
bert.holm@rmk.ee

Teie 22.12.2025 nr Obj 2152

Meie 02.01.2026 nr 7-11/25/24069-2

Seisukoht ohtlike puude raie kohta (Valgeranna)

Austatud Bert Holm

Olete esitanud seisukoha saamiseks looduskaitsetöö lähteülesande, millega on ette nähtud ohtlike puude raie aktiivselt rekreatsiooniks kasutatavas Valgeranna metsas¹, kus püsti seisvad surnud puud ohustavad metsaradadel liikujaid.

Raiesse on määratud jalutusradade ja pinnaseteete ääres olevad surnud puud, mis on markeeritud punase värviga. Raiumisele minevatel puudel on umbes rinna kõrgusel 3-4 punast täppi tüvel. Muu markeeringuga (nooded, ristkülikud vms) puid ei raiuta. Raiumisele minevad puud on enamjaolt männid, mis on kas ära kuivanud ja okkad maha lasknud või murdunud ja neil puudub võra. Raiesse lähevad ka üksikud surnud lehtpuud (paar võrata kasetüve, üks lepp, paar saart). Raiutakse ainult neid surnud puud, mis kasvavad rekreatsiooniks kasutatavate radade ääres või nende vahetus läheduses. Kokku on plaanis raiuda 53 puud.

Kassikakk

Tööde piirkond kattub osaliselt I kaitsekategooria liigi kassikaku elupaigaga (KLO9114650), mis on muu hulgas projekteeritav Valgeranna kassikaku püsielupaik (PLO1001622). Ühtlasi on raiutavad puud osaliselt vääriselupaikades (VEP nr.117078; VEP nr.206957; VEP nr.206958; VEP nr.207969).

Lähteülesande järgi on töödele seatud ajaline piirang – töid ei ole lubatud teha 01.04-31.07. Kassikakk on pesitsusperioodi jooksul häirimisele kõige tundlikum munade ning väikeste poegade ajal (veebruari kuni mai lõpuni), mil pesitsuse võib nurjata vaid ühekordne pesakülustus (Kontkanen et al. 2004). Peamiseks häirefaktoriks tuleb pidada pesale lähemal kui 500 meetrit toimuvaid metsamajanduslikke töid. Kassikaku pesitsemise algus langeb kokku kevadtalvise raiehooajaga ja pesitsusaegne metsaraie kassikaku elupaigas või selle lähikonnas nurjab pesitsemise (väga) suure tõenäosusega. Raie on suureks ohuks ennekõike teadmata elupaikades. Olukorda ei aita leevendada ka Riigimetsa Majandamise Keskuse poolt rakendatav kevadine raierahu (15. aprillist 25. juunini), sest see ei kata kassikaku pesitsusperioodi kriitilist perioodi, mis algab juba veebruaris. Lisaks on hiljutisest saatjauuringust selgunud, et pojad püsivad pesapaiga läheduses kuni oktoobri-novembrini, mistõttu on häirimistundlik periood eduka pesitsusega aastatel veel pikem. Seetõttu on vajalik meede kassikaku elupaikades seada

¹ Audru metstkond 25 katastriüksus (katastritunnus 15904:003:0674)

ajaline piirang raietele jm mürarohketele tegevustele pesitsusajal, milleks on **1. veebruar kuni 30. september²**.

Vääriselupaik

Metsaseaduse (edaspidi MS) § 23 lõike 1 kohaselt on vääriselupaik (edaspidi ka VEP) ala, kus kitsalt kohastunud, ohustatud, ohualdiste või haruldaste liikide esinemise tõenäosus on suur. Sama § lõike 3 kohaselt korraldab riigimetsas vääriselupaiga kaitset riigimetsa majandaja (RMK) vastavalt Keskkonnaministri 04.01.2007 määrusele nr 2 „Vääriselupaiga klassifikaator, valiku juhend, kaitse korraldamine ning vääriselupaiga kaitseks lepingu sõlmimine ja kasutusõiguse tasu arvutamise täpsustatud alused“ (edaspidi määrus).

Määruse § 26¹ lõike 2 järgi on avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja riigimetsas asuvas keskkonnaregistrisse kantud VEP-s keelatud raie, välja arvatud erandkorras tehtav raie Keskkonnaameti nõusolekul. Vastavalt määruse seletuskirjale on taolisteks raieteks nt teekaitsevööndi, maaparandussüsteemide ja elektriliinide hooldustööd, kergliiklustee rajamine ja riigikaitseliste objektidega seotud tegevused. **Erandkorras teostatav raie saab olla ka ohtlike puude eemaldamine** või VEP ellujäämise parandamiseks teostatav raie.

Kokkuvõte

Keskkonnaamet on seisukohal, et lähtuvalt kassikaku kaitse tegevuskavast ja looduskaitseaduse § 55 lõikes 6 sätestatud isendikaitsest, on ohtlike puude raie ilma liigile kaasnevate ebasoodsate mõjudeta, kui raiet tehakse ajavahemikul 1. oktoober kuni 31. jaanuar.

Määruse § 26¹ lõike 2 alusel annab Keskkonnaamet nõusoleku ohtlike puude raieks radade äärest tingimusel, et pärast raiet need jäetakse metsa alla lamapuiduks.

Toetame lähteülesandes esitatud põhimõtet, et jämedamate puude puhul (ca 10 tk) raiuda võimalikult kõrgelt ning võimalusel ca 4 meetri kõrguselt kroonlõikega nii, et alumine tüveosa jääks püsti elustikuelemendiks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Meeli Kesküla
juhtivspetsialist
looduskasutuse osakond

Liis Sinijärv 5306 4783
liis.sinijarv@keskkonnaamet.ee

Ave Sadam 512 4689
Ave.sadam@keskkonnaamet.ee

² Keskkonnaameti 18.04.2024 korraldusega nr 1-3/24/211 kinnitatud [kassikaku \(*Bubo bubo*\) kaitse tegevuskava](#), lk 32-33.